

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

7/19366
64.48
18.12.2024

Sayı : E-69602026-610-00103533735 / 010473418
Konu : Soru Önergesi (7/19366)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.11.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1534141 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Sakarya Milletvekili Sayın Ümit DİKBAYIR tarafından verilen 7/19366 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 93EC3D08-3AAD-4A00-A930-F0A265E820A4

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Eskişehir yolu no:151 Ticaret Bakanlığı

Faks No: 4491341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Soru Önergeleri Şubesi

Telefon No: 4491367

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sakarya Milletvekili Sayın Ümit DİKBAYIR'a Ait 7/19366 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Abonelik sözleşmesi, tüketicinin belirli bir mal veya hizmeti sürekli veya düzenli aralıklarla edinmesini sağlayan sözleşmelerdir. Elektrik, su, doğal gaz, elektronik haberleşme sektörü gibi alanlarda tüketicilerle akdedilen abonelik sözleşmelerinde uyulması gereken usul ve esaslar, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 52. maddesinde ve 24/01/2015 tarihli ve 29246 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliğinin 14. maddesine göre, taahhütlü aboneliklerde tüketicilerin taahhüt süresi devam ederken başta sunulan mal veya hizmetin fiyatı olmak üzere sözleşme ve taahhütname koşullarında tüketici aleyhine değişiklik yapılamamaktadır.

Taahhüt süresi içerisinde sunulan mal veya hizmetin fiyatının artırılarak taahhütname koşullarında tüketici aleyhine değişiklik yapıldığı ve benzeri iddiaları içeren şikâyetler titizlikle ele alınıp söz konusu uygulamaları gerçekleştirdiği tespit edilen firmalar, Bakanlığımızca denetlenerek tespit edilen mevzuata aykırı işlemler için idari para cezası uygulanmaktadır.

Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliğinin "Sözleşmenin zorunlu içeriği" başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrası uyarınca; mal veya hizmetin tüm vergiler dahil toplam fiyatı, tarifinin adı, içeriği ve sözleşmenin düzenlendiği tarihteki birim tüketim bedeli ile tüketim dönemi, ilgili mevzuat gereği tahsil edilmesi zorunlu bedeller söz konusu ise bu bedellerin neler olduğu ile bunların sözleşmenin düzenlendiği tarihteki tutarı ve değişmesi durumunda yeni tutarların tüketiciye ne şekilde bildirileceğine ilişkin bilginin abonelik sözleşmelerinde yer alması zorunludur.

Ayrıca, anılan Yönetmeliğin 15. maddesinde yer alan hükümlerle satıcı veya sağlayıcılara; tüm vergiler dahil toplam fiyatı, indirim yapılan tarifinin taahhüt verilmeden önceki fiyatı, aylık yapılan indirim miktarı bilgilerini içeren taahhütnameyi yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketicilere verme yükümlülükleri getirilmiştir.

Öte yandan, Rekabet Kurumu, fiyat artışlarının sektördeki rekabeti etkileyip etkilemediğini 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddeleri çerçevesinde değerlendirmektedir. Kurum bünyesinde, şikâyet/ihbar sonucunda veya resen herhangi bir sektör-teşebbüs birliği hakkında incelemeler gerçekleştirilebilmektedir. Söz konusu incelemelerde 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin tespitinde dikkate alınan önemli hususlardan birini, tüketici refahının azalıp azalmadığı oluşturmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesi çerçevesinde fiyat artışlarının teşebbüsler arasındaki anlaşmadan/uyumlu eylemden yahut hâkim durumdaki teşebbüsün eylemlerinden kaynaklanması durumunda konuya ilişkin olarak araştırma/inceleme yapılmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesine göre, Rekabet Kurulu resen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verebilmektedir.

Telekomünikasyon sektörü hakkında Rekabet Kurulunun çok sayıda kararı bulunmakta olup, ilgili sektör bakımından çeşitli konularda ön araştırma ve soruşturma süreçleri yürütülmüş, 4054 sayılı Kanun'u ihlal eden teşebbüsler hakkında idari para cezası uygulanmıştır.

Rekabet Kurumu nezdinde yürütülen incelemelerde gerekli görüldüğü ölçüde, incelemeye konu teşebbüslere ek olarak rakipler, müşteriler, dernekler, sivil toplum kuruluşlarının ve diğer paydaşların görüşlerine başvurulmaktadır.

Bununla birlikte, mobil elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin son kullanıcı tarifeleri ve kampanyaları ile bunlara ilişkin her türlü değişiklik, “Mobil Elektronik Haberleşme Hizmetleri Tarifelerinin Bildirimine İlişkin Usul ve Esaslar” uyarınca yürürlüğe girmesinden en az 7 gün önce Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’na (BTK) bildirilmektedir. Ek olarak işletmecilerin, BTK tarafından belirli aralıklarla düzenlenen “Mobil Elektronik Haberleşme Hizmetleri Azami Ücret Tarifesi”nde (Azami Tarife Çizelgesi)” yer alan ilgili azami ücretleri aşmamak kaydıyla tarifelerini serbestçe belirledikleri bilinmektedir.

Öte yandan, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’da yapılan değişiklikle, fahiş fiyat artışı ile stokçuluk uygulamalarına yönelik denetim ve incelemeler yapmak ve gerektiğinde idari para cezası uygulamak üzere “Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu” oluşturulmuştur. Ancak, 6585 sayılı Kanun’un “Kapsam” başlıklı 2. maddesinin ikinci fıkrası: “Hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerden açılış ve/veya faaliyete geçiş süreci ile faaliyetleri özel kanunlarla düzenlenenler bu Kanun kapsamı dışındadır.” hükmünü amirdir. Bu doğrultuda, söz konusu hüküm uyarınca özel kanunlarla düzenlenen hizmet sektörleri 6585 sayılı Kanun’un kapsamı dışındadır.

Bununla birlikte, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasından hareketle, elektronik haberleşme sektörüne ilişkin düzenlemelerin 5809 sayılı Kanun kapsamında ele alındığı ve konunun 6585 sayılı Kanun dışında kaldığı anlaşılmaktadır. İlaveten, 5809 sayılı Kanun’un “Kurumun görev ve yetkileri” başlıklı 6. maddesinde BTK’nin görev ve yetkileri sayılmış ve “Rekabetin sağlanması” başlıklı 7. maddesinde de rekabetin sağlanmasına yönelik ilkeler belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, hizmet sağlayıcılarının hak ve yükümlülükleri ile tarife düzenlemeleri ve bunlara ilişkin denetim ve inceleme mekanizmaları da 12, 13 ve 14. maddelerde kapsamlı şekilde düzenlenmiştir.

Bu itibarla, elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin uygulayacakları tarifelere ilişkin gerekli düzenleme ve denetim yapma görev ve yetkisi Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna verildiğinden, önergede yer alan hususların anılan Kurumun görev ve yetki alanında olduğu mütalaa edilmektedir.